

14.03

Розвиток мовлення 5 кл

Тема. Чергування голосних звуків [о] – [а], [е] – [і], [е]-[и].

Гра «Збери склади»

[ди] [ти] [на] [тел] [дя] [дар] [ка] [лен] [во] [чер] [ний]

(Дитина, дятел, календар, червоний)

— Сьогодні на уроці ми прослідкуємо за зміною (чергуванням) голосних у коренях слів, ви навчитесь розпізнавати однакові корені зі зміною звуків.

— Прочитайте слова. Зверніть увагу на зміну голосних звуків у коренях слів.

— Запам'ятайте! У коренях слів можуть чергуватися звуки [о] та [е] з [і]:
ножі — ніж, осені — осінь.

— У якому складі (закритому чи відкритому) написано і? У якому складі (закритому чи відкритому) пишемо о та е?

— Зробіть висновок.

Висновок. У багатьох словах в українській мові о, е чергуються з і: у відкритих складах виступає о, е, у закритих — і.

В переливах слів ми раді

Відтінити тут одне:

Там де І в закритім складі,

У відкритім — О та Е.

У закритім складі **кінь**,

У відкритому — **коня**.

У закритім складі **шість**,

У відкритому — **шести**.

Не кінець тут прикладам —

Ще раз вам викладемо:

Лебідь — лебеда; обід — обода,

Невід — невода, чобіт — чобота...

Поміркуй над цим, прикинь —

Не поїдемо навмання.

У закритім складі гість,

У відкритім — гостя жди.

А є й виняток!

Хобот — хобота.

Й ще сучасніший:

Робот — робота.

Д. Білоус

Виконай завдання

К...т – к...та

н...с – н...са

х...д – х...ду

з...ря – з...ка